

[Holstein.]

Lov og Ret". Der kan ikke i Udtrykket „fri“ ligge et indirekte Krav om eller en indirekte Regel om, at Adgangen til Erhverv er ubegrænset, at vifor Fremtiden skal have de frie Kræfters Spil uden mindste Lovregulering eller Lovindskrænkning, saa Ordet „fri“ er altsaa fuldkommen misvisende og overflødig.

Saa kommer det næste Spørgsmaal til den højtærede Justitsminister: Hvorledes forstaaer den højtærede Justitsminister § 1 set i Forhold til Loven om den faste Voldgift? Der staaer jo nu i Flertallets Ændringsforslag, at de i Lov af 4. Oktober 1919 om den faste Voldgiftsret omhandlede Kollektivaftaler berøres ikke af nærværende Lov. I Loven om den faste Voldgiftsret findes der ingen som helst begrænsende Bestemmelser om Indholdet af disse Overenskomster, ikke nogen som helst Fastsættelse af disse Overenskomsters reelle Indhold med Hensyn til Lønninger, Adgangen til at komme i Fagforening eller være udenfor Fagforening o. s. v. o. s. v., men der fastsættes kun, at disse Overenskomster, saaledes som de er vedtaget mellem Parterne, skal overholdes, og derefter fastsættes Regler for, hvorledes der skal gaas frem, hvis der gøres Brud paa disse Kollektivaftaler.

Med andre Ord, efter dette Ændringsforslag skal alle Kollektivaftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere — saaledes maa jeg forstaa det, men jeg afventer altsaa den højtærede Justitsministers Forklaring — falde udenfor denne Lov uden Hensyn til, hvilket Indhold de har, for der staaer ikke noget i Loven af 4. Oktober om, hvad Indhold de maa have, og hvad Indhold de ikke maa have, og naar det udtrykkeligt i Ændringsforslaget fastslaas, at de skal falde udenfor denne Lov, kan man dog vel ikke samtidig sige: de skal nok falde udenfor Loven, men det kan dog gerne være, at de alligevel falder indenfor Loven, nemlig Lovens § 1, som ingen forstaaer, og som ikke giver Anvisning paa, hvad det i Virkeligheden er, som skal være utilbørligt, eventuelt i Kollektivaftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Vi har her i Landet ingen Lov — det kunde vist i høj Grad tiltrænges og være ønskeligt — om Kollektivaftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere; vi har Loven om Voldgiftsdomstole, men vi har ingen Lov om Kollektivaftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Jeg maa maa-ske i denne Forbindelse tillade mig at

minde om, at for kun 10 Dage siden, nemlig den 1. Januar 1929, traadte i Sverige en Lov i Kraft, gennemført af det liberale svenske Ministerium, ikke et konservativt, reaktionært Ministerium, men det liberale svenske Ministerium Ekman, den i afvigte Sommer i Juni Maaned vedtagne Lov om Kollektivaftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Jeg har Lovforslaget med her; men jeg skal ikke trætte Tinget med at omtale Indholdet af dette Lovforslag, da jeg har et saa levende Indtryk af, at hele denne Sag tages med overmaade liden Interesse og overmaade letsindig Haand fra Flertalspartiernes Side, saa det er saamænd ikke Umagen værd at gøre dem bekendt med dette af den svenske liberale Regering gennemførte Lovforslag om Kollektivaftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Men saa kommer det næste Spørgsmaal. Det er: Hvorledes er Lovforslagets § 1 at forstaa i Forhold til den danske Aftalelov, navnlig i Forhold til Aftalelovens § 38? Jeg har her liggende den danske Betænkning til det i det store og hele fælles-nordiske Lovforslag og den fælles-nordiske Lov, Aftaleloven. Jeg formoder, at denne Betænkning i det væsentlige er skrevet af afdøde Professor Julius Lassen, som den højtærede Justitsminister sikkert nærer samme Højagtelse for baade som Person og Jurist, som min Ringhed gør.

Det fremgaar af Betænkningen til Aftalelovens § 38, at Aftalefrihed med Hensyn til Konkurrenceforbud har været Hovedregelen, indtil vi fik Aftaleloven, og at Domstolene ikke har anset sig for beføjede til at tilsidesætte urimelige Konkurrenceforbud i Medfør af Danske Lov 5—1—2 som stridende mod Lov og Ærbarhed. Men i denne ubegrænsede Aftalefrihed, Aftalefrihed til at begrænse Adgang til Erhverv, har man ment, at der burde gives en Sikkerhedsventil, og denne Sikkerhedsventil har faaet Udtryk i de to Undtagelsesbestemmelser i Aftalelovens § 38.

Den ene gaar ud paa, at naar nogen har forpligtet sig til, at han af Konkurrencehensyn ikke maa drive Forretning eller anden Virksomhed af en vis Art eller tage Ansættelse i en saadan, er Vedtagelsen ikke bindende for ham, for saa vidt den med Hensyn til Tid, Sted eller andre Forhold gaar videre end paakrævet for at værne mod Konkurrence. Det var den ene Undtagelsesbestemmelse. Den anden lyder paa, at Aftaler endvidere er ugyldige, hvis de utilbørligt indskrænker den forpligtedes Adgang til Erhverv, men der er der samtidig